
Z Albertova na Národní, tak jako tenkrát, ale přece poprvé

Z Albertova na Národní, tak jako tenkrát, ale přece poprvé

Jak viděly 17. listopad 2009 děti revoluce

Praha - Vyrazily jsme pro jistotu dřív. Dvě studentky, zvědavé, jak se před dvaceti lety v Čechách narodila demokracie. Události sedmnáctého listopadu známe jen z vyprávění, jsme totiž jen o pár okamžiků starší než ony.

Kolem tři čtvrtě na tři už se tlačíme pod pódiem na Albertově, kde tehdy všechno začalo. A dochvilnost se nám vyplácí. Za zády máme v zápětí tisíce lidí. Na zimních kabátech jim svítí česká trikolóra. Většina z nich pro tentokrát nechala politiku doma a nasává slavnostní atmosféru. Lidé vzpomínají. Přesto se našla hrstka, která politiku doma nechat neuměla. Nad hlavami nám tak vlají transparenty současnou situaci zesměšňující nebo odsuzující.

Na opentleném pódiu se střídají iniciátoři tehdejší revoluce. Bývalý student Šimon Pánek za sebe nechává mluvit hosty – Čiňanku a Rusa, kde demokracie ještě zůstává světlem na konci tunelu. Má totiž dojem, že jejich hlas je momentálně důležitější než ten jeho. Z mikrofonu se line čínština a davem se přehání vlna smíchu. Nikdo netuší, jestli překlad bude, nebo nebude. Naštěstí překlad byl.

Pozice na předních místech u pódia se nám nevyplácí, jak jsme si zpočátku myslely. Dav udělá čelem vzad, dává se do pohybu a my se ocitáme na jeho konci.

Do průvodu se proti své vůli zapojují i cestující tramvaje číslo 24. Dav ji zcela pohlcuje.

Po výstupu na Vyšehrad se zastavujeme. Nevejdeme se totiž do vstupní brány. „Zase fronty! Zase fronty!“ křičí někdo. Vytahuje klíče, zvoní a volá: „Vaše klíče jsou moje klíče.“ Ostatní berou jeho výkřiky s úsměvem.

Mimo mísu je i paní v černé pláštěnce s rudým srpem a kladivem na prsou. Nechápavými pohledy ji slovy: „Vy jste si asi spletla průvod!“ zaháníme.

Už ve Vratislavově ulici nás smích opouští. Slyšíme totiž nepříjemný dusot. Otáčíme se, ale nebezpečí nevidíme. Ten nepříjemný zvuk nás dohání až o ulici dál. Vydává ho černá skvrna burácející: „Odpor! Odpor!“ Chytáme se za ruce a ustupujeme ke straně ulice. Národní odpor se dostává do středu a přihlížející se brání: „Táhněte domů, neonacisti!“ ozývá se sborově. Zářivě žluté vesty antikonfliktního týmu, které nás po celou dobu doprovázejí, jako by se vypařily. Přidáváme do kroku. Na nábřeží vidíme zásahovou jednotku a padá nám kámen ze srdce.

U Vltavy pak chytáme „tunel demokracie“, třináctimetrový tubus vystihující podle jeho tvůrců současnou situaci. Spolu s ním dorážíme do bezpečí Národní třídy. Dozvídáme se, že tu řádila Dělnická strana, ale policie už ji zpacifikovala. Teď ulici naplno ovládla koncertní atmosféra. Chceme se dostat co nejbližší pódiu, a tak za zpěvu československé hymny v podání Dana Bárty podlézáme obrovskou napříč položenou českou vlajku.

Před desetitisícový dav přichází Václav Havel. Právě na něj tu všichni čekáme. Na symbol listopadu 1989, který se pro tuto chvíli pasoval do role pouhopouhého kytaronosiče. „Kromě nosiče kytary jsem i občan. A jako občan spoléhám na vás,“ říká a nástroj předává americké písničkářce Joan Baez.

Dav spolu s ní zpívá We shall overcome a my tušíme, že ačkoli celý letošní 17. listopad provází pochyby nad tím, jestli jsme se opravdu dostali tam, kam jsme chtěli, po dvaceti letech jsme přece jen o něco dál než tenkrát.

Eliška Nová, Aneta Štefánková

(článek vznikl ve spolupráci s FSV UK)